

Notă. Grupăm aici laolaltă cîțiva termeni a căror origine românească în graiurile ucrainene, deci și în cele huțule, este nesigură, insuficient probată ori foarte controversată ¹: **berfela** „cujbă“ „id.“ la ceilalți huțuli: /30, I, 136/; pentru origine rom.: /82, 177: nu se indică, însă, etimonul; 88, 12: < rom. *bîrfeală*; opinie preluată în 67, II, 115/; cuvîntul nu trebuie legat de cel rom., abstract nominal, puțin folosit în graiurile populare, ci de ucr. transcarpatic *býrfa* „loitră“, *bérfa* < *ber-* „prăjină“ + *fa* „lemn“ /31, 4/; cf. ucr. carpatic *býrfy* plt. „fușteii unei scări mobile“ /30, I, 57/; mai dificilă de explicat este finala cuvîntului; **gazdă** „gospodar, om cu stare; *p. ext.* om care prezintă garanții de seriozitate și solvabilitate“, cu numeroase derivate în graiurile carpatice; pro: /88, 1; 33, 39/ ²; contra: /22, 46; 44, 249; 96, 137/ < magh.; se poate admite, credem, paralel, și sprijinul rom. *găzdă*, care, regional, are același sens; cf. discuția din /67, IX, 785/; **lelyk** „bufnița *Vespertilio murinus*“: ca rom. (< *liliac* „id.“) în /88, 7/; în /49, 52/ se invocă direct, pentru ucr. dial. *lylyk*, bg. *lelekana* [!]; **mišinîi** „însîmbrare“, fără temei dedus în /88, 6: aici — „troupeau de moutons“/ din rom. *mișină* „fourmilliere, foule“ ³; cuvîntul face parte din familia: *mišeti* „a amesteca“ și *mišennik* „sîmbrăș“; **pódra** „poliță în coliba stînei, pe care se țin cașul, urda și sub care sînt îngropate cazanele cu lapte“, deci cu sensul parțial al lui *komárnyk* (< rom.) din alte graiuri ucr. /94, 154—5; 82, 177; 89, 148/, legat în /88, 12/ de rom. *pod*, *podcălă*; v., însă, sensurile și răspîndirea cuv. în /96, 257, 269, 217/; cf. și /44, 36/; **skokér** „păstor“ (pl. *skokiri* „întregul personal al stînei“) după unii, derivat propriu (< *skot*), după alții /19, 584, 597/, împrumut al rom. *scutár(iu)* (< lat. ?; v.sl. ?) „șeful ciobanilor“ (cf. /3, I, h. 391, *Tirlaș* — în pct. 414: *scutáriu*) ⁴; **šópa** „(la vechii huțuli) adăpost rudimentar pentru vite și oi; (azi) șopron, cămară“ ⁵, derivat, fără temei, în /82, 177/ din rom.; de fapt, un împrumut din polonă (< germ.) /25, 127/; **válax** — în v. M.: doar ca nume de familie; în alte graiuri (Poltava și vestul Ucrainei, la huțuli mai ales): 1° „berbec castrat“; 2° „cel care castrează“, cu foarte multe derivate /30, I, 123/; acest cuvînt nu poate interesa cu siguranță și în mod direct lexicul rom. [20, II, h. 210; 67, IV, 299; V, 470—1/; cf. însă /52, 1456; 81, 59: pol. *walach* „cal castrat“ — de la numele valahilor, al păstorilor români nomazi din zona Carpaților, care se ocupau și cu castrarea animalelor).

IV. Încheiere

După cum se vede, cei cca. 170 de termeni discutați aici acoperă, deși inegal, toate sectoarele terminologiei păstorești huțule. Întrebuințarea lor regulată, constantă, autonomia semantică și numărul, uneori considerabil,

¹ Aici le dăm cu sensul lor din graiurile în discuție.

² Tot românesc îl socot N. Corlăteanu, *Curs de limba moldovenească literară contemporană*, I, Chișinău, 1956, p. 146; V. S. Vaschenko, *Poltavski hovory*, Xarkiv, 1958, p. 349.

³ Vezi o discuție largă a rom. *mișină* la N. Drăganu, în „Revista filologică“, II, 1928, nr. 3, p. 297—304.

⁴ În [28] se neagă, după [14], proveniența românească nu numai a acestui cuvînt, ci și a altora: *tájstra*, *kulěša* etc.

⁵ Inf. II: vechii huțuli își construiau foarte rar *grajduri* pentru vite; acestea vărau în munți și iernau fie pe lingă case, în aer liber, fie în *šopa*; pentru practica iernatului vitelor în aer liber, în vremurile de demult, la români, v. ([95, 125 și n. 28]).